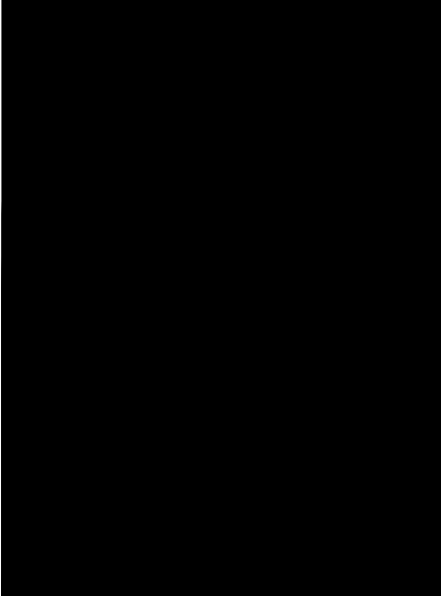

GÖZÜNÜZÜN TANSİYONUNA DİKKAT

thi – Genetik faktörler ve ilerleyen yaşa bağlı olarak yükselen göz tansiyonu ile gelişen glokom, erken teşhis ile önlenabiliyor. Ancak şikayetler önemsenmediği ve tedavisi ihmal edildiği takdirde görme kayıpları hatta körlüğe varan tablolar ortaya çıkabiliyor. Memorial Şişli Hastanesi Göz Merkezi Başkanı Doç. Dr. Barış Sönmez, glokom hastalığı ve tedavisi hakkında bilgi verdi.

İdeal göz basıncı 12-18 mmHg aralığında olmalı

Gözün içerisinde, renkli tabaka irisin arkasından salınan ve aköz hümör olarak adlandırılan bir sıvı bulunur. Bu sıvı 24 saat düzenli olarak salınır. Gözün lensini, irisini ve korneasını yıkayıp, oraya besin getirerek, metabolik artıkları toplayan bu sıvı, kornea ile iris arasındaki açı denilen bölgeden emilerek kana karışır. İç dokuların beslenmesi, artıkların toplanması ve gözün patlamış bir top gibi olmaması için 24 saat boyunca üretim ve emilim olur. Bu emilim ile üretim arasındaki fark gözün tansiyonunu belirler. Normal popülasyonun yüzde 95'inde göz basıncı 12-18 mmHg arasında seyreder. Bu değer, tonometre adı verilen göz tansiyonu ölçen aletlerle belirlenir. Hava yolu ve dokunmayla çalışan türleri olduğu gibi, günümüzde 24 saat göz içi basıncını monitörize eden kontak lensler de bulunmaktadır.

Glokomda görme ile ilgili sorun yaşanmıyor

Gözün tüm anatomik yapılarını sağlayabilmesi ve dokularının yaşayabilmesi için ne çok düşük ne de çok yüksek basınçlı olmalıdır. Göz tansiyonu herkeste görülebilmekle birlikte bazı kişilerde yüksek seyredebilmektedir. Bunların bir kısmı da

glokom hastası olabilmektedir. Glokomda kişinin baktığı yeri görmekle ilgili bir sıkıntısı olmaz, merkezi görme hastalığının son evrelerine kadar etkilenmez. Ancak kenardan ezilen sinir lifleri nedeniyle görme alanı kayıpları ortaya çıkabilir. Ailesinde glokom öyküsü olan kişilerin takiplerini aksatmaması, bu grubun dışında kalan kişilerin ise bu hastalığın farkındalığı için 40 yaşından sonra yıllık rutin göz muayenesinden geçmesi gerekmektedir.

40'lı yaşlarda göz tansiyonu yükselebiliyor

Glokom, kişinin göz tansiyonu 30-35'in üstüne çıkmadığı sürece genellikle belirti vermemektedir. Göz tansiyonu yükseldiğinde gözde çok da tolere edilemeyen bir ağrı olur. Rutin muayene sırasında göz tansiyonunun yüksek olması ve beraberinde göz sinirinde hasar tespit edilmesi, ayrıca bu hasarın da görme alanı testlerindeki kayıplar ve göz sinir lifi analizlerindeki hasarlarla dokümanite edilmesiyle hastalık ortaya çıkar. Genellikle 40-45 yaştan sonra yavaşça yükselir ama 16 iken bir anda 35'e çıkmadığı bilinmelidir.

Kalıcı görme kayıplarına karşı önleminizi alın

Glokom, multi faktöriyel yani çok faktörlü genetik bir hastalıktır. Ailevi seyirde mutlaka anne-babadan çocuğa geçmesi söz konusu olmadığı gibi aile içinde mutlaka bir veya birden fazla göz tansiyonu yüksek olan ve glokom tedavisi gören kişi olmaktadır. Tedavisinin ihmal edilmesi halinde kalıcı görme alanı kayıpları ve körlük oluşur. Yapılan tedavilerden, yeni kalıcı görme alanı kayıpları ve körlük oluşmasını önlemek amaçlanır. Ancak genellikle eskiden olan hasarlar geri döndürülememektedir.

İlaç tedavisine yanıt alınamazsa cerrahi önemli bir tedavi seçeneği

Sık görülen glokomların tedavisi genellikle düzenli damla kullanımı ve görme alanı sinir lifi analizlerinin takibiyle yapılır. Glokom hastalarının ortalama yüzde 90'ı düzenli

kullanmalarını kaydıyla ilaç tedavisiyle kalıcı bir körlükten kurtulabilir. Düzenli ilaç tedavisi önemli ama herkes buna uyum sağlayamayabilir veya buna rağmen göz tansiyonu istenilen hedef basınç seviyesine getirilemeyebilir. Göz tansiyonu istenilen seviyeye düşürülemediğinde, hasta düzenli ilaç kullanmadığında ya da ilaçların yan etkisi olduğunda cerrahi gündeme gelir. Ancak cerrahi yalnızca ilaçla kontrol edilemeyen vakalarda tercih edilir. Ameliyatlarda genellikle göz tansiyonunu düşürmede uzun soluklu sonuç almak için yapılır. Bazı hastalarda ise ameliyatla açılan yeni kanallar tıkanabilir. Böylece ikinci kez ameliyat olmak ya da yeniden ilaç kullanmak gerekebilir. Öte yandan glokomun tipine bağlı olarak ameliyat olan hastanın ilaca bağımlılığının biteceğine dair bir garanti de bulunmamaktadır. Bazen göz içi iltihap, cerrahi ve travmalar sonrasında da göz tansiyonu yükselip, glokom gelişebilir. Bu tür iltihaplı ve travmatik durumlardan sonra yapılan glokom ameliyatları her zaman başarılı olmayabilir. Bu nedenle ikinci, üçüncü cerrahiler ya da yeniden ilaç kullanmak gerekebilir.